

2E BIJENKOMST DUTCH COASTLINE CHALLENGE

22 juni 2017

Op een warme dag in juni vindt op De Bouwcampus de tweede bijeenkomst van de Dutch Coastline Challenge plaats. Dagvoorzitter Christian Schütte is blij dat ruim zestig mensen, ondanks het weer, toch de afslag naar Delft hebben genomen en niet zijn doorgereden naar het strand. Er is sinds de startbijeenkomst veel gebeurd en vandaag gaan twaalf initiatiefnemers hun idee pitchen, waarmee zij invulling willen geven aan de gezamenlijke ambitie zoals die tijdens de eerste bijeenkomst op 20 april is ontstaan.

ROUTE TOT NU TOE

Annemieke Sietses (Rijkswaterstaat) en Arjan Keuzenkamp (Van Oord) uit het kernteam blikken terug op de startbijeenkomst en wat die gebracht heeft. Uit de gesprekken die de deelnemers tijdens de eerste bijeenkomst met elkaar voerden, komt naar voren dat we voor twee uitdagingen staan:

De eerste uitdaging betreft een bredere opgave dan enkel kustlijn zorg; Hoe kunnen we (over)leven in de Delta? Uit de presentatie over zeespiegelstijging van het KNMI op 20 april blijkt dat het anders moet, willen we in de toekomst droge voeten houden. Dit is een veranderopgave die vraagt om buiten de bestaande kaders te denken (= lange termijn).

De tweede uitdaging is hoe we de potentie van de Nederlandse kustlijn zorg kunnen benutten. Het huidige kustlijn zorgprogramma werkt goed, en je hoeft niet ziek te zijn om beter te willen worden! Dit gaat om het verbeteren binnen de huidige kaders (= korte termijn).

Uit de eerste bijeenkomst bleek ook dat we met elkaar potentie zien in een aantal thema's. Deze hebben we 'wegwijzers' genoemd, omdat ze richting geven aan (kansrijke) initiatieven waar mensen mee komen in de Dutch Coastline Challenge.

Ankie Bruens (Deltares) en Jaap van Thiel de Vries (Boskalis) nemen het stokje over. Zij zijn na de vorige bijeenkomst in het kernteam gestapt, dat nu uit 19 mensen vanuit verschillende doelgroepen bestaat. Zij geven aan dat het onwennig is dat dit traject minder concreet is dan we gewend zijn, tegelijkertijd is dit wel de nieuwe manier waarop de wereld werkt. Dat geeft ruimte om nieuwe en frisse ideeën in te brengen, tegelijkertijd is het belangrijk dat we durven blijven uitspreken waar we tegenaan lopen en wat we (te) vaag vinden. We moeten ons hier vooral niet door laten weerhouden en vragen blijven stellen! De antwoorden vinden we dan samen wel in de loop van het traject.

Op basis van de gesprekken uit de vorige bijeenkomst en de aantekeningen die ieder heeft gemaakt op de tafelkleden is een [filmpje](#) gemaakt met daarin ons gezamenlijk verhaal. Een boodschap die we met elkaar kunnen gebruiken wanneer we anderen meenemen en willen laten aanhaken op de Coastline Challenge. Uiteraard is dit onze eerste boodschap, die in de loop van de tijd nog kan veranderen. Klik [hier](#) voor de hele terugblik op de eerste bijeenkomst.

Terugblik sessie 1: wegwijzers

Waar blijkt potentie?

- **Duurzaam**
- **Meerwaarde**
- **Innovatief en toonaangevend**
- **Kenniseffectief**

TRIGGER PITCHES

Twaalf initiatiefnemers hebben zich aangemeld om vandaag een initiatief te pitchen. De vraag aan de andere deelnemers is om na te gaan of de initiatieven passen bij ons gezamenlijke verhaal en of zij erin geloven en er hun bijdrage aan willen leveren.

De uitdaging aan de pitchers is om de mensen in de zaal te enthousiasmeren en te verleiden om naar hun stand te komen tijdens de markt die hierna volgt. Er zijn twee rondes van ieder zes pitches. Hieronder een korte samenvatting van elke pitch. Klik [hier](#) voor de presentaties van de twaalf initiatiefnemers en filmpjes van hun pitches.

Manon Jütte (Alliander): Energieperspectief

Op dit moment spelen er verschillende maatschappelijke uitdagingen naast elkaar. De herinrichting van de kustlijn biedt een unieke kans om significant bij te dragen aan de klimaatdoelen. We zitten ook midden in de energietransitie. Welke synergieën en koppelkansen zijn er voor kustlijn en energietransitie?

Peter Herman (Deltares): Innovative measurement & monitoring

Dit initiatief gaat over een vloot van autonome meetvaartuigen, die constant de Noordzee opmeten en monitoren. De uitdaging is technologie hiervoor te ontwikkelen. Het gemeenschappelijke doel is een gedeeld informatiesysteem waarbij de data geïnterpreteerd en toegepast worden in beheer van de kust.

Frank de Graaf (Royal Haskoning): The North European Delta corridor

Op dit moment wordt Nederland tegen het water beschermd door zand op te spuiten. Volgens Frank de Graaf is de uitdaging hoe we Nederland op langere termijn duurzaam economisch kunnen blijven ontwikkelen. Zijn voorstel is een corridor van eilanden in de Noordzee, tussen Nederland en Groot-Brittannië, als kustwering. Daarnaast stimuleert dit de economische, ecologische, sociale en toekomstige ontwikkeling van NL/ Europa.

Waldo Broeksma (RWS): Innovatiecompetitie

De kustlijn zorg gebeurt op dit moment door zandsuppletie: het winnen, verplaatsen en storten van zand. Hierbij komt er veel CO₂ vrij. Het voordeel van zand is dat dit goed past bij de natuurlijke vorm van de kust en relatief goedkoop is. Het initiatief van Waldo gaat over de ontwikkeling van nieuwe, innovatieve technieken voor suppletie, die duurzamer zijn de huidige methoden.

Jeroen van Ravenzwaaij (BREM): Optische monitoring over de volle lengte van dijken

Door lange optische sensoren in dijken toe te passen is het mogelijk dat de beheerder online, permanent per meter dijk inzicht heeft waar zettingen/ schade is ontstaan na bijvoorbeeld een aardbeving of hoog water. Als er schade aan de dijk is ontstaan, kan de beheerder op de meter nauwkeurig naar de dijk gaan en deze eventueel herstellen. Ook heeft men zo permanent inzicht in de toestand van de dijk gedurende zijn levensduur.

Jaap van Thiel de Vries (Boskalis & Van Oord): Sectorbrede alliantie die markt en kennis duurzaam verbindt

Het initiatief is een voorstel om tot een sectorbrede alliantie te komen die de economische verantwoordelijkheid voor het onderhoud van onze kust draagt. Door binnen de alliantie de markt vraag en kennisontwikkeling duurzaam te verbinden kunnen we echte innovaties realiseren, om op die manier onze kustlijn zorg efficiënter en met meerwaarde uit te voeren. Dit om Nederland op de lange termijn op een betaalbare en duurzame manier veilig te houden.

Malenthe Teunis (Bureau Waardenburg): Nature does it..

Dit initiatief gaat over een concept waarbij gebruik gemaakt wordt aan de krachten van de natuur, om zo gericht zand te kunnen verplaatsen en vast te houden. Hiermee is het mogelijk om de waterstroming te benutten om te baggeren en te suppleren, wanneer de omstandigheden zich daarvoor lenen. Hiermee kan worden bereikt dat bepaalde bagger- of suppletiewerkzaamheden gerealiseerd kunnen worden met minder verstoring en minder CO₂ uitstoot dan met traditionele technieken.

Kees Dorst (Infram): Ideeën uit het verleden & Een nieuw ecosysteem (2 pitches)

Ideeën uit het verleden

In het (recente) verleden zijn talloze ideeën geopperd betreffende het kuststelsel. Van een aantal zal eerder de kansrijkheid zijn ingeschat. Het idee is om deze ideeën op te halen en te verzamelen en met de wetenschap van vandaag opnieuw een kansenscan uit te voeren. Vervolgens kunnen de ideeën gecategoriseerd worden en naar probleemoplossend vermogen ingedeeld.

Nieuw Ecosysteem

Om de klimaatverandering tegen te gaan zijn maatregelen die CO₂ afbreken veel effectiever dan de reductie van CO₂. Samen met de Weather Makers wordt een nieuw duin-ecosysteem ontwikkeld waarbij zout water wordt geïnfiltreerd in een groene zone achter het duin. Dit belemmert de zoutwaterindringing en genereert een enorme CO₂ absorptie. Op het moment dat CO₂ afbraak wordt gesubsidieerd kan hiermee de suppletie gefinancierd worden. Afbraak van CO₂ reduceert of elimineert de klimaatverandering en daarmee de zeespiegelstijging.

Jan Kollen (Sweco): Zandwindmolens

Dit initiatief gaat uit van continueren wat we vroeger deden. In het verleden hebben we land droog gepompt met behulp van windmolens. Laten we nu het land beschermen met behulp van windmolens. Dit is een totaal nieuw concept voor kustlijnverzorging. Met grote windmolens wordt de energie opgewekt die nodig is om elektrische onderwater dredgers het zand op 20 m diepte te laten opzuigen en te laten verpompen door grote pijpleidingen richting vooroever. Het systeem heeft geen CO₂ emissie en maakt optimaal gebruik van de aanwezige energiebronnen (wind, golven en stroming).

Vincent Vuik (HKV Lijn in water): lange termijn risicobenadering voor de Nederlandse kust

We hebben het in de Dutch Coastline Challenge over (Over)leven in de Delta. Maar waar ontstaan op lange termijn de zwakke plekken langs de Nederlandse kust? Rekening houdend met zeespiegelstijging, bodemdaling én de functies van de kust (veiligheid/natuur/recreatie) wil Vincent een lange termijn risicobenadering voor de Nederlandse kust ontwikkelen.

Carola van Gelder-Maas (RWS): Datamanagement

Vanuit Kustgenese 2.0 is behoefte aan een datamanagementsysteem dat niet alleen data kan opslaan maar ook goed beheerd en onderhouden wordt. Tevens is de wens een dussdanig systeem op te zetten zodat alle partijen binnen de gouden driehoek (overheid, wetenschap/kennis en markt) hier gebruik van kunnen maken (zowel plaatsen als verkrijgen van data).

Maarten Jansen (Witteveen + Bos) Nederlandse kustlijn behalve een motor ook een chassis, stuur en wielen nodig

Om de kust op langere termijn veilig en leefbaar te houden, is er meer samenhang nodig tussen de verschillende ingrepen. De natuur mag hierbij het werk doen, de MOTOR van de kust worden. De natuur kan beter dan de mens zorgen voor verplaatsing van zand. Er is echter ook een FRAME nodig om ingrepen en bij elkaar te houden en te zorgen om te zorgen dat de natuurlijke processen gestuurd worden. Daar waar het niet goed gaat is een STUUR nodig om bij te sturen en aan te passen. WIELEN kunnen waar nodig processen versnellen.

MARKTPLAATS EN MINDSOURCE

Op de marktplaats heeft iedere pitcher een eigen kraam om zijn of haar initiatief te verkopen en te verduidelijken. De overige deelnemers lopen rond en er ontstaan geanimeerde gesprekken. Iedere deelnemer heeft drie stickers gekregen: een rode, een oranje en een blauwe. Hiermee geven zij aan of ze warm worden van het idee, in potentie warm zouden kunnen worden van het idee of dat het idee hen nog koud laat.

Daarna is het tijd voor de Mindsource, een woord dat uit de eerste bijeenkomst voortkomt. De deelnemers denken mee bij een initiatief waar ze enthousiast van worden of waar ze zich bij willen aansluiten. De bedoeling is om gezamenlijk de initiatieven te verrijken en een stap verder te brengen.

Aan het einde van de Mindsource geeft iedere initiatiefnemer een korte update over de opbrengst van de gesprekken. Zo zien Malenthe Teunis (Nature does it), Jan Kollen (Zandwindmolen) en Waldo Broeksma (Innovatiecompetitie) zoveel raakvlakken dat zij gaan verkennen hoe zij samen kunnen gaan werken. Ook Peter Herman en Carola van Gelder-Maas zien aansluiting bij elkaars initiatieven. Jaap van Thiel de Vries geeft aan dat de Sectorbrede alliantie een programma moet zijn en niet een project. Ook hier is het belangrijk synergie te

zoeken met andere initiatieven, zoals het idee van een integrale benadering van de kustlijn (motor, chassis, stuur en wielen) van Maarten Jansen. Manon Jütte heeft enthousiaste gesprekken gevoerd met deelnemers die net als zij zien dat we meerwaarde kunnen vinden in het samenbrengen van de kustlijnzorg en de energietransitie, en die in haar co-creatieteam willen stappen.

COUNT ME IN

Aan het eind van de bijeenkomst kiezen de deelnemers bij welk initiatief zij zich willen aansluiten, of welk initiatief zij zo interessant vinden dat zij op de hoogte gehouden willen worden. Belangrijk hierbij is dat het gaat om synergie en niet om competitie! Zo ontstaan ter plekke gemengde teams die met elkaar de komende periode de verschillende initiatieven een stap verder gaan uitwerken.

Ankie Bruens sluit af en geeft aan dat het kernteam nog niet precies weet hoe het verder gaat na vandaag. Uit de energie van deze bijeenkomst en het enthousiasme om bij te dragen aan de initiatieven blijkt in ieder geval dat er aanleiding is om hier een vervolg aan te geven.

De bijeenkomst levert zoveel gespreksstof op dat ook na deze afsluiting een groot deel van de deelnemers nog lange tijd met elkaar napraat:

